

NICU COVACI: “Cea mai veche cultura din lume nu este Babilonul ci Dacia”

“Idea de baza este ca suntem un popor care a trecut prin foarte multe si a reusit sa tina steagul sus. Romanii sa nu se lase umiliti, sa fim mandri, pentru ca avem de ce. Sa nu se lase calcati in picioare. Lozinca mea - imprimata pana si pe maieurile mele – este „Gaseste-ti sira spinarii si-nvata sa spui nu!” .

Toti suntem oameni. Popoarele se amesteca. Vom sfarsi in viitorul indepartat prin a deveni un popor unic, la nivel planetar. In ultima instanta e absurd sa pretinzi ca un popor ar fi mai breaz decat altul. N-avem decat de castigat, invatand unii de la altii. Si daca facem o sinteza, s-ar putea sa iasa ceva foarte bun. Fiecare om sa porneasca de la el. Sa fie corect, sa fie bun, sa se poata uita in oglinda si sa spuna: Bravo! Si sa faca bine. In acel moment, paradisul va fi aici, pe planeta aceasta.

Gratie educatiei mele germane din Banat stiu ca avem puterea sa ne indreptam. Nemtii au cateva proverbe, care m-au zguduit. Pe ele mi-am axat filozofia si intreaga existenta. Unul dintre ele este: „o bucurie impartasita este o bucurie dubla”. Imagineaza-ti ca toata omenirea ar practica acest motto!

Paradisul nu e in ceruri. Aici pe Pamant il avem deja! Noi suntem orbi, nu-l vedem. Fiecare face rau cat poate si asteapta sa fie bine. Calitatea umana se impune. Prin satele din Romania, inca se mai gaseste...”

*Interviu complet in paginile 18-20
de Gabriela Calutiu Sonnenberg*

EDITORI

Adina si Cristi Dumitrache

ROMANIA

Irina Margareta Nistor
Calin Hera, Radu Naum
Liviu Antonesei,
Cornel Nistorescu,
Rodica Elena Lupu
Pr. Vasile Raduca
George Petrovai
Catalin Paduraru
Adela Marinescu

SPANIA

Gabriela Calutiu Sonnenberg

FRANTA

Adrian Irvin Rozei

GERMANIA

Adalbert Gyuris

ISRAEL

Roni Caciularu

STATELE UNITE

Octavian Curpas,

Elena Buica

BRAZILIA

Vlad Radu Poenaru

AUSTRALIA

George Roca

CANADA

George Filip

NOUA ZEELANDA

Pr. Mircea Corpodean,

Lucia Davis, Marian Ioan,

Pr. Emanuel Crainic,

Mihaela Orlandea,

Bianca Ungureanu

LAYOUT/PUBLISHING

Adina si Cristi Dumitrache

PARTENERI PRNZ

Radio Romania Actualitati,
Romanian Global News,
TVR International, Evenimentul Zilei,
Cotidianul, Ziarul Lumina,
www.romanioliberal.com,
www.romanianvoice.com,
www.liternet.ro, www.roeanz.com.au,
www.patriarhie.ro, Altermedia,
Romanian Vip, Dilema Veche,
Fereastra, Curierul Suedia, Romanul
Australian, Spirit Romanesc, Familia
Romana, Aripa Romanesti Australia,
Clipa USA, Citadela, Phoenix
Magazine USA, Literaria Craiova,
Doctorul Meu, <http://newscorect.com>,
Revista La Drum,
Constelatii Diamantine

ABONAMENTE

romaniandpages@yahoo.co.nz

Materialele si fotografiile din revista
pot fi reproduse cu conditia de a cita
sursa

ISSN 1174 - 4847 © PRNZ

TRENUL DE WAIKATO

Era un tren cumsecade, vasta majoritate a timpului. Pleca in fiecare zi din Hamilton, duduind si ambalandu-se, pentru a se prezenta, cateva ore mai tarziu, in minunatul Auckland, plin de pasageri, multumit de treaba facuta. Strabatea 135 de kilometri, trecand prin Huntly, Pukekohe, Papakura, Middlemore si Newmarket. Se numea foarte haios, Waikato Connection, amintind mereu despre un film din 1971, "Filierea Franceza" cu Gene Hackman si Roy Scheider.

A fost un express, un tren de mare viteza, operat de TranzScenic, si care si-a inceput scurta si efemera existenta in anul 2000. Prima sarcina a acestuia era sa ajute la transportul oamenilor de afaceri din Auckland si Hamilton. Folosea vagoane Silver Fern, cu catering si cu servicii complexe, destinate oamenilor de afaceri. Avea telefon, fax si o multime de alte servicii adiacente. La patru luni dupa intrarea in "serviciul de proba", Tranz Rail a anuntat ca iese din transporturile calatori-business si se concentreaza pe laturile profitabile ale afacerii. Noul detinator al trenului, West Coast Railway, a decis atunci ca serviciile neprofitabile ale fostei companii sa fie sistate, semnand astfel certificatul de deces al faimosului tren. Acest lucru se intampla in 2001, la un singur an de la infiintare. Pe langa trenul de Waikato, au fost anulate si alte 3 linii de legatura: Geyserland Express, Kaimai Express si Bay Express.

Aceasta era o idee buna. O sa va intrebati, care este insa legatura dintre trenul de Waikato si actualul presedinte al Romaniei. O sa va explic

imediat. Daca atunci cand a pornit la drum, parea o locomotiva pentru tara, in mijlocul unui entuziasm general (mai putin in ceea ce ma priveste, care aveam alte rafuieli cu domnia-sa), in acest moment, ideile sale din ce in ce mai traznite par sa fi ajuns un balast pentru tara pe care o conduce. Conform sondajelor, domnia-sa este sustinut in continuare de o zecime dintre romani, ceea ce il face presedintele a 2, 2 milioane dintre cetatenii nostri. Un bun prieten imi sugera sa scriu despre cat de greu se traieste in Romania si o sa o fac, dar nu in acest articol. Din randurile de fata trebuie sa intelegem cu totii analogia cu ideile bune si entuziasmul care, capitalizate prost si neefectiv, duc la dezastru. Din pacate, in cazul Romaniei, nu este atat de usor ca in cazul Trenului de Waikato. Tara noastra e mai greu de inchis, desi nu suntem foarte departe de falimentul economic. Cel moral inasa, a fost declarat de mult, de acum cativa ani, de cand oamenilor au inceput sa li se taie din drepturi, in numele economiilor la buget. Si poate ca n-ar fi fost nimic rau in asta, daca masura li se aplica adultilor in putere, care pot munci si pot sa si stranga cureaua, pentru o scurta perioada de timp si cu un scop nobil. Insa, taierile au operat in buzunarele seniorilor, desumflate de tranzitie. S-au taiat subventii de la medicamente, de la bolnavii cronic, de la copii si de la persoanele cu handicap. Tocmai de la aceia care trebuie sa primeasca ajutor de la tara lor, in vremuri de cumpana. Poate ca a venit vremea retragerii si a inchiderii acestui business al presedintelui. Si poate ca "sluga la rusi", regele Romaniei, ar trebui sa revina, impreuna cu reperul moral pe care il reprezinta. Poate ca este timpul pentru o schimbare, daca nu de sistem macar de persoane. Ramane sa cugetam profund la acest aspect si sa il punem in aplicare la viitoarele alegeri. Caci, glasul rotitor de tren suna duios, dar milionul de voturi pe care ministrul de externe il promitea cu nonsalanta deunazi, suna prost. Si ne scartaie-n ureche, polizandu-ne mandria nationala.

BISERICA ROMANEASCA VANDALIZATA

Biserica romaneasca din Auckland a fost vandalizata. Troita din fata sa a fost distrusa, iar peretii sai au fost pangariti cu mesaje abjecte. Credinta a ramas insa intacta. Mesajele au fost sterse, troita este reconstruita, iar preotul nostru Mircea Corpodean ne asteapta pe toti la slujbele obisnuite.

Suntem alaturi de parintele Mircea Corpodean, nu numai in aceasta incercare, dorindu-i rabdare sa ne inteleaga ca si comunitate, dorindu-i putere de munca, multa sanatate si mai multi enoriasi in sfanta biserica.

Sfantul Ignatie Teoforul a fost cel mai important dintre parintii apostolici, cel care a lasat posteritatii 7 epistole cu invataturi catre Efeseni, Magnezieni, Tralieni, Romani, Filadelfieni, Smirneni si catre Sfantul Policarp al Smirnei. Sa nu uitam, de asemenea, ca Sfantul Ignatie a fost copilul pe care l-a apucat de mana Stapanul Hristos si l-a luat in brate si a zis:

“De nu se va smeri cineva pe sine ca pruncul acesta, nu va intra in imparatia cerurilor” si “Cel ce va primi pe un prunc ca acesta in numele Meu, pe Mine Ma primeste”. Poate tocmai de aceea a fost numit purtator de Dumnezeu si, de aceea merita sa avem incredere in viitorul bisericii ortodoxe romanesti din Noua Zeelanda, chiar daca in acest an biserica romaneasca din Auckland a fost vandalizata, iar biserica romaneasca din Christchurch a fost distrusa. Sa avem speranta in viitor si sa ne vedem cat mai curand si in numar cat mai mare in biserica!

S-A ALES NOUA CONDUCEREA ASOCIATIEI DOINA

Asociatia Doina si-a ales un nou comitet de conducere. Le transmitem si din partea noastra succes in misiunea pe care o au si sprijin din partea revistei, ori de cate ori au nevoie. De asemenea, ii transmitem multumiri presedintei fostului comitet, Adina Giurgiu, pentru rezultatele foarte bune pe care le-a avut in timpul mandatului. Dar iata si un mesaj din partea noii conduceri: “Acesta fiind primul mesaj din partea noului comitet dorim sa va multumim pentru increderea acordata prin voturile dumneavoastra. Multumim de asemeni si fostului comitet pentru efortul depus in ultimul an dar si pentru sprijinul pe care speram ca ni-l va acorda in continuare. Vom incerca sa asiguram o buna functionare si continuitate

a micii noastre asociatii iar pentru aceasta vom avea bineinteles nevoie de suportul dumneavoastra. Speram ca nu veti ezita sa ne impartasiti cit mai rapid sugestii, idei si propuneri de activitati pentru comunitate. Atat idei complet noi cat si idei de imbunatatire a unor activitati deja existente (scoala romaneasca, petreceri, revelion) sunt binevenite. La randul nostru va vom tine la curent cu activitatile programate pentru care s-au obtinut deja fonduri si cu posibilitatile de aplicatie de finantare pentru noi initiative. Vom continua sa difuzam de asemeni si mesaje publicitare ale membrilor comunitatii. Pen-

tru mesajele care au un caracter comercial de reclama, am aprecia o mica donatie in contul comunitatii, insa aceasta nu e obligatorie, noi vom transmite mesajul mai departe oricum. Daca doriti sa cititi minuturile intalnirii dintre noul si fostul comitet din data de 19/06/2011 acestea sunt accesibile membrilor Asociatiei Doina si vi le putem trimite prin email sau posta. Incheiem prin a multumi doamnei Cristina Stuparu, Parintelui Mircea Corpodean si reprezentantilor emisiunii radio “Romanie Plai de Dor” pentru mesajele de incurajare. Presedinte - Irina Blaj; Vicepresedinte - Vali Neculescu; Membru - Eduard Popescu; Secretar - Laura Nicolau; Membru - Andu Iordache. In afara comitetului: Dan Vlad si Francesca Gyson.

CORESPONDENTE SPECIALE DE LA CUPA MONDIALA PENTRU EVENIMENTUL ZILEI

Aotearoa este "tara marelui nor alb". A pasarii kiwi, plajelor, sandalelor si, mai presus de toate a faimosilor maori. Aceasta tara extraordinara in care am ales sa traим a ajuns in aceste zile sa respire si sa traiasca doar prin dragostea uriasa fata de sportul sau national, rugby-ul. Oriunde te uiti, incotro te intorci, in orice colt indepartat te-ai afla, gasesti un teren de rugby, o mingea ovala si cativa pusti care se alearga cu pasiune. Ce-i drept, in aceste zile mai auzi cate ceva si despre "Happy Feet", faimosul de-acum pinguin imperial ce a aterizat pe plajele insulei de nord, pentru a schimba istoria acestor locuri. Caci o pasare ce a inotat 3200 de kilometri ca sa-si petreaca burlacia pe coastele Noii Zeelande, n-avea cum sa-i lase nepasatori pe kiwiotii ce adora asemenea povesti iesite din comun. Am dorit sa stim care este stadiul pregatirilor, mai ales in ceea ce priveste echipa Romaniei. Aceasta va sosi in Ashburton, in Insula de Sud a Noii Zeelande, dupa un zbor de peste 30 de ore, la inceputul lunii septembrie. Iar Edoras (locatie din filmul "Lord of the rings") ii va intampina cu bratele deschise... Am intrebat-o pe Verity Lydford, organizatoarea evenimentelor de la Oficiul de Turism din Ashburton, despre sosirea echipei Romaniei si programul pe care oficialitatile l-au pregatit. Ne-a raspuns imediat, inundandu-ne cu informatii: "Primirea oficiala a delegatiei Romaniei va avea loc vineri 2 septembrie, intre 5.30 si 7.30 seara, la Ashburton Trust Event Centre. Stejarii vor fi intampinati, cum altfel, de catre un grup Maori care va performa si nelipsita haka. Dupa acest moment comunitatea romaneasca din Ashburton si Gore isi va intra in rol si va performa un spectacol de bun venit.

In incheiere, trupa neo-zeelandeza Op-shop va sustine un concert, in care vor interpreta, pentru prima oara, cantecul special al ashburtonezilor "His Namesake". De asemenea, doritorii vor putea sa asiste la toate antrenamentele echipei Romaniei, care vor fi deschise publicului, intre 2 si 6 septembrie, la Ashburton A&P Showgrounds." Am intrebat-o pe Verity Lydford daca exista ceva contacte cu comunitatea romanilor din Insula de Sud, acolo unde se vor desfasura 3 din cele 4 meciuri ale Romaniei. "Comunitatea romanilor din Ashburton a organizat un eveniment pentru 3 septembrie, la clubul de rugby Hampstead, unde vor veni o multime de invitati din intreaga regiune Canterbury, iar noi am pregatit un spectacol special pe 4 septembrie, in care va invitam pe toti la muzica balcanica si dansuri populare romanesti. Acest show va avea loc la Ashburton Trust Events Centre, intre orele 3 si 6 dupa-amiaza. Sunt foarte bucuroasa ca vom adopta echipa de rugby a Romaniei si suntem mandri ca Ashburton este primul loc din Noua Zeelanda in care vor sosi rugbystii romani. Staful hotelului unde vor fi cazati baietii va purta tricourile galbene si vom avea

si o Zona a Familor, cu ecrane urias, unde cele 50 de familii de romani vor urmări impreuna meciurile echipei." Am luat legatura si cu una dintre familiile care se ocupa de organizarea sederii echipei Romaniei, respectiv Mihaela si Florin Orlandea, corespondenti ai revistei noastre in Insula de Sud. I-am intrebat care este starea de spirit in sanul comunitatii romanesti din Ashburton, in anticiparea sosirii jucatorilor nostri: "Avem acest eveniment pe care il asteptam cu nerabdare si bucurie. In septembrie orasul o sa fie gazda echipei nationale romane de rugby si toate comunitatea este exaltata. E un eveniment in sine ca una dintre cele mai bune 20 echipe in sportul national neo-zeelandez sa se antreneze sub ochii nostri. Primaria a pus la dispozitie un autocar gratuit pentru persoanele care doresc sa-i intampine la sosire pe baieti si de asemenea, tot ei le organizeaza si primirea oficiala, precum si un dineu cu specific romanesc. Cei mai entuziasti dintre noi deja schitam provocarile evenimentului, novicii regulile de baza, iar cei care respira sport, facem strategii, gandim stiluri de joc sau clasamente pe baza de statistici. Toti vrem sa stralucim, dar cui ii pasa daca o sa castigam? E echipa Romaniei si trebuie sa o sustinem. In cel mai rau caz o sa fim pe locul 20 in lume, desi prognozele indica faptul ca o sa iesim din Cupa Mondiala 2011 cu un statut respectabil." Cat despre noi, cei din Auckland, vom forma grupuri pentru a urmări meciurile echipei noastre, pentru a ne bucura impreuna cu cei peste 40.000 de turisti straini ce ne vor invada orasul. Dar despre planurile noastre, intr-una dintre corespondentele viitoare. (CD)

CONCURS DE LITERATURA AGATHA GRIGORESCU BACOVIA

Asociatia Culturala „Agatha Grigorescu Bacovia” si Primaria orasului Mizil organizeaza a cincea editie a Concur-sului de Literatura „Agatha Grigorescu Bacovia”. Participantii vor trimite, pana la data de 10 septembrie 2011: Pentru Sectiunea Poezie: 15 poezii pe suport electronic. Pentru Sectiunea Proza: 15-20 pagini culese cu diacri-

tice (Times New Roman14). Pentru ambele sectiuni textele se semneaza cu numele real (daca autorul dor-este sa fie publicate sub pseudonim, trebuie sa specifice). Se anexeaza un scurt CV ce va cuprinde, obligatoriu: adresa postala, e-mail, nr. de telefon precum si o fotografie (JPEG, TIF) cu latura mare de minimum 15 cm.

C.D.-urile expediate prin posta se trimit in plic, pe adresa: Asociatia Culturala Agatha Grigorescu Bacovia, str. Agatha Grigorescu Bacovia, nr.13 A, Mizil, Prahova. Textele prin e-mail vor fi expediate la adresa: lucian_manailescu@yahoo.com. Castigatorii vor fi desemnati de juriul prezidat de Academician Eugen Simion.

CUM SE INMORMANTEAZA TELESCOPUL TELEROM

Dupa cum puteti vedea din fotografia alaturata, la Observatorul Astronomic Amiral Vasile Urseanu din Bucuresti, tehnica de lucru face parte din recuzita Evului Mediu timpuriu al astronomiei mondiale. Revista noastra va prezinta un caz incredibil, de sabotare a intereselor astronomiei romanesti, un caz despre care am aflat la sugestia si cu sprijinul prietenului nostru, reputatul astronom romano-neozelandez Danut Ionescu. Acesta ne-a adus la cunostinta lucruri incredibile ce se intampla in Romania, pe care vi le prezentam in cele ce urmeaza. Ceea ce veti citi in continuare reprezinta un protest semnat de un numeros grup de 68 de astronomi, doctori in astronomie si stiinte, profesori, oameni de popularizare si educatie a astronomiei, studenti si astronomi amatori din Romania si diaspora.

“Ne exprimam indignarea pentru iminenta inmormantare a telescopului romanesc “Telerom”! Acesta este un proiect in valoare de 1,5 milioane Euro fonduri structurale europene castigat prin concurs in 2010 si inceput acum 9 luni de catre Institutul Astronomic al Academiei Romane (IAAR). Intentia noastra este salvarea telescopului Telerom in ceasul al 24-lea! Apelul nostru trimis acum aproape 3 luni la autoritatile competente s-a dovedit fara rezultat. Dorim ca cei vinovati pentru tergiversarea acestui proiect sa fie trasi la raspundere iar romaniiilor platitori de taxe sa le fie aduse la cunostinta aceste fapte de catre presa libera din Romania! Starea astronomiei romanesti in ultimele decenii continua sa ramana jalnica, reflectand din pacate starea actuala a cercetarii romanesti sufocate de factori de decizie incompetenti, de birocratie si regulamente schimbate adhoc. Cel mai “mare” telescop prin care astronomii romani au incetat de fapt sa mai observe cerul are numai 50 cm diametru (oglinza principala), fiind amplasat in curtea Institutului Astronomic al Academiei Romane din Bucuresti (fostul Observator Astronomic), o locatie total improprie observarii cerului din cauza poluarii luminoase!

Acest telescop a fost achizitionat de catre institut acum 5 decenii, fiind considerat unul mic la acea vreme si total depasit astazi de foarte multe telescoape de amatori din lume dar si din Romania! Un instrument similar a functionat la Observatorul Astronomic din comuna Feleac (aflat la numai 5km de Cluj-Napoca, o locatie de asemenea improprie observatiilor astronomice), fiind inlocuit astazi de un telescop comercial de amatori. In acest sens, telescopul robotic Telerom de 1,3m diametru instalat intr-un site decent ar insemna un pas fundamental absolut necesar pentru revitalizarea astronomiei romanesti! Comparativ, toate tarile balcanice vecine, dar si multe altele similare dpdv economic cu Romania din Europa si din lume, detin telescoape decente de 1-2m diametru amplasate in observatoare astronomice decente situate la altitudini ridicate si cat mai departe de orasele care polueaza luminos cerul, unele tari participand chiar in telescoape internationale de pana la 10m sau viitorul super-telescop european de 42 m diametru! Va prezentam aici o scurta lista de telescoape vecine, o lista neagra pentru astronomia romaneasca: Bulgaria - telescopul de 2 m diametru amplasat intr-un observator national la munte; Ungaria - telescop de 1m plus 4 telescoape robotice in Chile, Arizona, Hawaii si Namibia; Cehia - un telescop de 2m si doua telescoape de 1m, etc. Circa 30 de tineri astronomi angajati la IAAR imediat dupa Revolutie au lucrat doar cativa ani acolo, dupa care fie au emigrat, au plecat la studii doctorale fara sa se mai intoarca, fie au plecat in alte meserii mai bine platite renuntand

la cariera de astronom in Romania! Afara de ei, foarte multi studenti si absolventi de fizica sau matematica interesati de o cariera in astronomie (evaluam numarul lor la peste 100!) au plecat si continua sa plece imediat dupa facultate la studii in strainatate, deoarece in Romania nu exista nici o facultate de astronomie, nici o baza materiala elementara! In acest ritm, peste cativa ani astronomia nu va mai exista la nivel institutional in Romania! Aceasta, in conditiile in care tari mai sarace ca Romania isi permit sa dezvolte acest domeniu spectacular si benefic atat pentru profesioniști cat si pentru populatia larga! Acest exod al tinerilor romani, excelent pregatiti teoretic ca fizicieni sau matematicieni dar pasionati de astronomie, este o rusine pentru Romania, fiind in mare parte determinat de trista experienta din Romania in acest domeniu... Am decis acum sa impartasim aceste fapte presei, opiniei publice si nu in ultimul rand a romanului platitor de taxe, pentru ca nici una din cele 10 petitii adresate de noi acum 3 luni reprezentantilor institutiilor direct implicate, inclusiv Guvernului si a Presedintiei, nu s-au dovedit capabile sa opreasca inmormantarea acestui proiect si odata cu el poate a intregii astronomii din Romania! Drept vinovat principal de soarta proiectului Telerom consideram a fi insusi... directorul IAAR, Dr. Vasile Mioc, in calitate de Reprezentant Legal in acest proiect si de director al Institutului Astronomic! In mod permanent directorul Mioc a actionat fie ca telescopul sa fie amplasat doar la observatorul din Feleac/Cluj (un loc umed si poluat luminos, acolo unde se va construi un nou stadion dotat cu iluminare nocturna), fie ca proiectul sa fie reziliat! Sub presiunea noastra si a scrisorii adresate recent guvernantilor, directorul Mioc a acceptat teoretic continuarea proiectului. De asemenea, ANCS a acceptat ideea amplasarii telescopului intr-un observator international.”

Va vom tine la curent cu desfasurarea ulterioara a evenimentelor.

JURNAL DE BORD DE PE VAPORUL

Mai degraba ar trebui sa-i spuna bi-jurnal ca bi-enala sau bi-lunarul, pentru ca la doua zile consemnez ce s-a mai petrecut. „Hors Satan”/ „Piei Satana” de Bruno Drumont, incepe teribil de plicticos, cam ca precedentul, „Flandres” cu doi actori cu fete de mutanti la prima generatie incaltata, ba ea si putin emo-screemo, o pocitanie, ca pana la urma sa fie cat se poate de poetic, printre crime si descantece senzuale de exorcizare!

„Et maintenant on va ou?”/ „Si acum incotro?” e o incercare ingenioasa de a impaca musulmanii si crestinii care traiesc intr-un satuc, in care femeile sunt mai intelepte, si se ajunge doar la un impas cand se pune problema de a ingropa pe unul dintre tinerii pieriti din pricina nesfarsitelor conflicte absurde.

Ieri 18, a fost si mult asteptatul film romanesc cu titlu englezesc „Loverboy” (cineva sigur va avea obiectii!) despre care aflam din caietul program, ca exista ca termen in lumea interlopa, e cel care aduna „fete” pentru export. George Pistereanu, usor efeminat, este raul, din nou, ca in „Eu cand vreau sa fluier, fluier”, iar ea este tot delicata Ada Condescu (frumoasa ca o zeita si imbracata ca la Hollywood, in vremurile bune, intr-o rochie vieux-rose, mai eleganta decat a multor vedete internationale). I-as putea spune un prequel pentru ca viitorul personajului principal, chiar daca doar ghicit e puscaria, dar si un sequel ca ajung sa iasa impreuna cei doi, de buna voie si se aduce vorba si de celebra pizza. Regizor nu mai e Florin Serban ci Catalin Mitulescu, care mai aduce aminte pe ici pe colo de „Rina” a Ruxandrei Zenide, ne sufoca dupa moda romaneasca de care speram ca am mai scapat de vulgari-

tati, care aici n-au avut efect la public, care a aplaudat in sa sfarsit si a fost numeros la ambele vizionari de Sala Debussy, vreo 2000 cu totul, ceea ce nu-i rau deloc. Pe scena a urcat mare parte din echipa, inclusiv Daniel Mitulescu, co-producatorul, si foarte norocosul in ultimii ani, Ion Besoiu care a mai ajuns aici dupa o lunga pauza dupa premiul de decenii „Rascoala” lui Mircea Muresan, mai intai cu Fanny Ardant, ca regizoare care a filmat in Romania si apoi la Venetia cu „Francesca” lui Bobby Paunescu, unde e tot bunic, mai putin daramat (pe ecran), ca acum cand e victima unei batraneti, de care are grija Coca Bloos, recent rasplatita la UNITER, unde are mai mult noroc de roluri, exceptie „Occident” de Cristian Mungiu si vocea de neuitat din pelicula juratului de la Cinefondation, 2011, Corneliu Porumboiu si magistratul „A fost sau n-a fost”. De remarcat Bogdan Dumitrache politistul mai izbutit decat in serialul HBO „In deriva”. Ar mai fi doua amanunte: filmul norvegian, de exemplu a fost insotit de ambasadorul si ministrul culturii, si lumea a venit in numar mare desi prima proiectie a fost simultan cu asteptata „Cucerire”, despre Sarkozy si fostele alegeri amestecate cu viata sa de familie, care intre timp, s-a dres considerabil! Daca ar sti omul dinainte! Cannes-ul si foiletonul Kahn (DSK), care se citesc la fel, continua. Oare cine va avea castig de cauza mediatica?

La italieni cifra 17 poarta ghinion, iar la noi martea, si totusi, avea sa fie cea mai frumoasa zi de la Festivalul din acest an, desi marturisesc ca si 20 va fi cu totul iesita din comun, dar nu datorita filmelor. Totul a inceput dis-de-dimineata. Vizionariile sunt programate pentru 8:30, la sala Lumiere, unde are loc la final si Ceremonia de premiere, si unde e bine sa ajungi cu vreo 10 minute inainte, daca vrei sa nu fii redirectionat spre sala 60/ Soixantieme, unde proiectia e decalata cu vreo jumatate de ora, pana ce se muta prima rola dubla, dintr-o cabina de proiectie in alta.

In fiecare zi ai impresia ca la primele ore, timpul parca intra la apa. Abia de ai vreme de un iaurt si putina bagheta ca de cafea n-are rost sa te atingi, ca e de nebaut, in afara de a sponsorului Nespresso, care chiar e divina (cine a vazut reclama cu George Clooney si John Malkovich stie la ce fac aluzie). Si avea sa fie „Le Havre” de finlandezul Aki Kaurismaki, un scenariu de o sensibilitate sublima, care la final nu-l

va misca pe Robert De Niro, poate prea rafinat-european subiectul, care ca atmosfera duce cu gandul la „Suflete in ceata” a lui Marcel Carne si celebra replica „Tu as des beaux yeux, tu sais” / „Stii ca ai niste ochi atat de frumosi...”, spusa de Jean Gabin lui Michele Morgan. Povestea de dragoste intre doua personaje cu sarm care nu mai sunt tinere, dar au un trecut misterios, el un fost boem, actualmente lustragiu, iar ea, Arletty, (ca pe marea actrita din Hexagon care si-a lasat la propriu urma la Cannes, si care de dincolo de nori a fost prezenta pe ecran, la clasice cu capodopera „Copiii paradisului”), o nevasta model, intelegatoare, iertatoare si iubitoare, ideala, dar care se imbolnaveste. Va avea sau nu parte de o minune, asta doar la cinema veti putea afla. Mai exista inca doua prezente la fel de importante: catelusa Laika (Oare precum prima trimisa de rusi in spatiu?), si imigrantul Idrissa, care vrea la Londra, dar n-a apucat sa treaca Marea Manecii. La ingrediente mai intra carciuna cu calvados-ul, politistul, trandafirii galbeni si o bicicleta si toata lumea devine solidara in aplauze, si cei din juriul presei internationale FIPRESCI, recunosc si premiaza nestemata. A doua surpriza, tot cinematografica, „The Beaver”/ „Castorul” un film despre depresie semnat si jucat de

CINEMATOGRAFICANNES2

Jodie Foster, cu dificilul si inegalul Mel Gibson, care reuseste un rol greu, vorbeste prin intermediul unei marionete ca ventrilocii, ca sa nu intre in contact direct cu lumea imediata. Ideea in sine, care ar fi putut sa-l ingroape cu cariera cu tot, avea sa-l salveze pentru ca s-a descurcat stralucit. Are doi fii, dintre care unul e mic si-l adora neconditionat, iar al doilea e adolescent si nu stie cum sa mai contabilizeze ticurile tatalui, ca nu cumva sa-i semene, si in rest face teme pe bani, si ia mai mult ca pe droguri. Nevasta e Jodie, ca intotdeauna perfecta, cu un IQ pe masura talentului. Si seara a venit Bebel, Jean-Paul Belmondo, ocazie cu care in sala s-a proiectat un omagiu, un film cu si despre el, inainte de accidentul cerebral de acum 10 ani. „Itinerariul...” de doi fani Perrot si Domenech, care au scos si o carte, deja la FNAC. Sigur ca articuleaza anevoie si se misca greu, el care a facut atatea cascadorii (chiar are din aerul fermecator al lui Szobyl Cseh).

Pana si fotografii, cand a urcat treptele la Sala Debussy, au lasat jos aparatele si au aplaudat. Si in sala primirea a fost furtunoasa, cand a aparut la bratul foarte decorativei neveste, Barbara Gandolfi (doar si el e un pic italian dupa tatal sau, renumitul sculptor) insotit pe scena de nume imense ale celei de-a 7-a arte, Claudia Cardinale, Lelouch, Marielle, Rochefort, Bedos... Datorita lui Thierry Fremaux am trait un moment mai ceva ca in „Trandafirul rosu din Cairo” actorii iesisera de pe panza si luasera loc mai apoi, in sala, la proiectie. Ce fericire incomensurabila pentru orice cinefil adevarat! Si a venit si seara cu poate cele mai multe emotii pentru romani. La „Un certain regard”,

aveam filmul lui Catalin Mitulescu „Loverboy”. Cu tot aerul de Robert Pattison de Constanta, n-a reusit sa-l convinga pe Emir Kusturica. (Intre timp, in plin Festival, in ziarul local, oferit gratuit la foarte multa lume, a aparut un foarte tentant anunt turistic pentru Castelul Bran. Poate si cu un pic de cinema ar avea si mai mult succes. Dracula ajuta inca de cand nici nu se inventase sonorul!) Premiul pentru regie l-a luat un alt iranian (dupa cel de la Berlinala) remarcabilul Mohammad Rasoulof, care in „La revedere ” recreaza o atmosfera atat de asemanatoare cu cea de la noi, din anii '80, incat am binecuvantat inca o data, in gand, ca si in seara cu Belmondo, Revolutia din '89... Drame cu pasaport, vize si avort, o actrita frumoasa si cu un joc de o complexitate tulburatoare... Autorul n-a putut fi prezent ca si Panahi, doar ca, e, teoretic, liber intr-o inchisoare fara gratii. A reusit sotia sa sa vina pe scena, cu voalul nu pe fata, dar pe cap si sa-si exprime emotia in farsi, ajutata de un interpret. Premiul special al juriului a mers la rusescul „Elena”, care nu fusese inca vazut de presa, (in randul publicului aflandu-se Andrei Koncealowski, recentul oaspete de la Bucuresti) si fusese programat, chiar de Sfintii Constantin si Elena (ca in tara documentarul ultrapremiat al lui Dascalescu: Marile spirite artistice se intalnesc!) Regizorul Andrei Zviagintev, pe care publicul cinefil eco-del-tian il stie de la „Izgonirea”, (filmata in Basarabia), din cadrul „Anonimului”, a fost dublu emotionat de premiu si premiera, cu un subiect din zilele noastre, cu bucataria ca in productiile noastre, cu musamaua inflorata, nelipsita si lungi scene in care se mes-teca si se discuta, cu un cuplu tardiv, el bogat, ea fosta infirmiera, fiecare cu un copil din precedenta casatorie, pe care vrea sa-l capatuiasca.

A urmat primul ex-aequo al acestei editii. Spre stupoarea si nu prea a tuturor: Kim Ki-duk, coreanul depresiv, in prag de sinucidere, care s-a filmat de un narcisism demn de o cauza mai buna, care ne-a asasinat plangand si cantand (fals si tare pe

de-asupra, si reluand calvarul si pe scena, in direct!) si-a atins scopul. A fost rebogat in seama. Poate isi rega seeste inspiratia! Prin selectie facuta la aceasta sectiune, partial Thierry Fremaux a dovedit ca vrea sa le ia painea terapeutilor, foarte la moda de cand cu „In deriva”!

Si al doilea subiect, al germanului Andreas Dresen, vine tot dupa un soc emotional, al unui prieten disparut prea timpuriu, din pricina unei tumore pe creier. Pe larg suntem martorii martiriului bolnavului si al familiei sale, remarcabil jucat, dar bietul public o sa aiba si el nevoie de psihoterapie dupa o asemenea grozavie. (Na ca si rimeaza!)

Ar mai fi de mentionat si premiul juriului ecumenic, care nu s-a oprit cum s-a asteptat Nanni Moretti la „Habemus Papam”, ci la un alt italian Paolo Sorrentino, care a facut un film in engleza, (ca de fapt si frantuzescul „The Artist” cu Jean Dujardin): „This must be the place” cu un Sean Penn remarcabil, in rocker astenizat, in semi-travesti, cu o voce pentru care a avut si coach, dar care-i iese bine, al naibii de bine, doar ca in ecuatie apare si o poveste din trecutul tatalui, Holocaustul, care pare a proveni dintr-o istorie paralela si care socheaza cand, un vanator de nazisti, spune ca numarul pe mana, al celor care au supravietuit lagarelor de concentrare, era explicat rudelor mai tinere, ca ar fi unul de telefon, pe care nu trebuie sa-l uite. Sinistra explicatie si irreverentioasa! Sotia din scenariu e Frances McDormand (in realitate a lui Joel Coen, cu care seamana rusoaica din „Elena”), colosala ca pompirita, cu o fiica emo... O curiozitate de vazut.

VA URMA PALMARESUL FESTIVALULUI CANNES 2011.

IRINAMARGARETANISTORCANNES

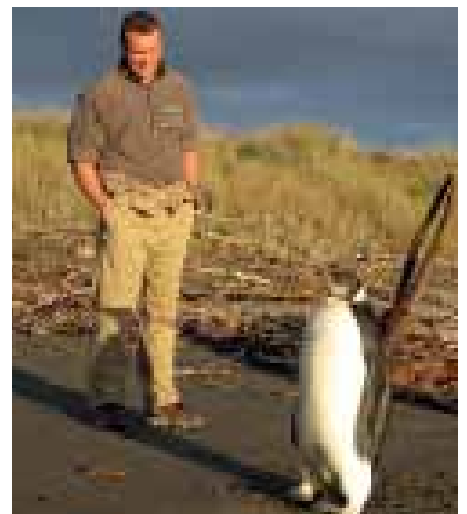
HAPPY FEET DENOUA ZEELANDA

Un pinguin imperial a strabatat inot peste 3200 km, plecand, de unul singur, in vacanta. "Burlacul" a aterizat pe plaja Peka Peka, de langa Wellington, in Insula de Nord a Noii Zeelande, acolo unde un singur alt pinguin mai ajunsese, acum 40 de ani. Prima lui intalnire a fost cu prietenosii kiwioti, care l-au inconjurat imediat si l-au tratat ca pe o vedeta.

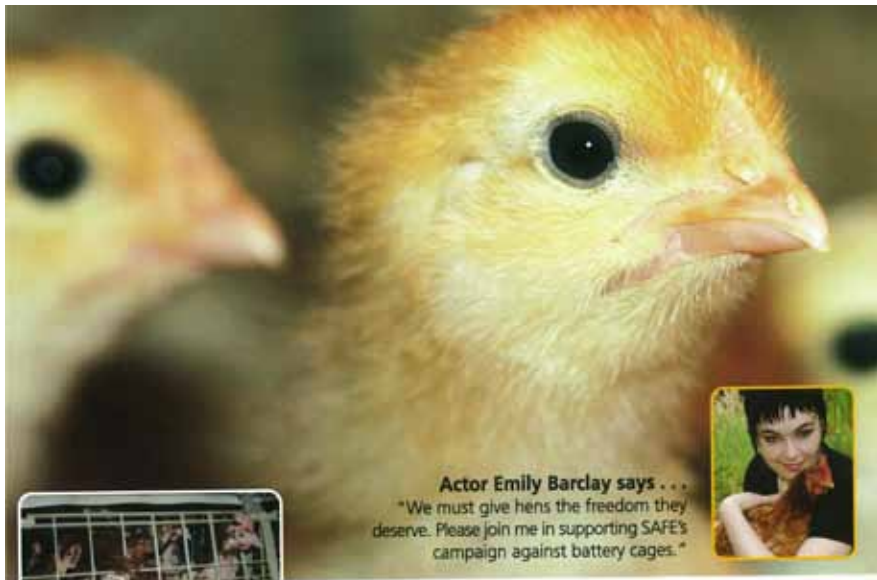
A urmat apoi intalnirea cu doctorii lor, care au incercat sa-i extraga din stomac colectia de bete si nisip, pentru a-l salva. Pentru ca "Happy Feet" s-a apucat sa inghita nisip, crezand ca e zapada, pana a devenit apatic si a trebuit sa fie dus la Gradina Zoologica din Wellington pentru investigatii.

Ce povesti super va spune cand se va reintoarce acasa! Cum a fost el dus de "extraterestrii" intr-un loc cu multe lumini, cum i-au facut operatie si cum l-au ingrijit dupa! Si ce bun este somonul pe care i l-au dat! Apropo, "Happy Feet" va fi redat marii, dupa ce va fi suficient de puternic pentru a-si relua drumul spre casa. Asta se va intampla in cateva luni, cand oricum caldura va deveni insuportabila, in timpul verii neozeelandeze.

Va mai amintiti ouale bunicii, cu galbenus portocaliu si gust divin? Facute de gainile care alergau fericite prin curte? Acestea sunt o simpla amintire, in aceste zile in care pasarile sunt tinute in custi individuale de marimea unei hartii A4! Incredibil dar adevarat, peste 3 milioane de pasari ouatoare traiesc o viata ingrozitoare, scurta si plina de privatiuni, fara sa aiba cum sa se scarpine, fara loc sa isi intinda aripile, fara cele mai elementare norme de igiena, dar mai ales fara compasiunea noastra. Consumam un miliard de oua pe an, doar in Noua Zeelanda, din care peste 90% apartin puicutelor inchise pe viata in aceste custi oribile. Cum putem schimba acest lucru? Cumparand numai oua CAGE FREE, putin mai scumpe dar foarte bune calitativ, apropiate de ceea ce inseamna de fapt un ou adevarat! O situatie similara se inregistreaza si in cazul porcilor, care sunt crescuti industrial in custi infecte, si care inoata in propriile fecale, iar uneori se si mananca intre ei. Ce diferenta intre porcii sanatosi si fericiti din satele copilariei noastre si cei care se chinuie in aceste custi imputite! O diferenta care nu are cum sa nu se regaseasca si in gustul carnii. Nimeni nu cere oamenilor sa renunte la oua si la carne. Tot ceea ce se doreste, este ca animalele care ne dau toate aceste bunatati sa fie macar respectate. Nu uitati ca 67% dintre porcii crescuti in Noua Zeelanda sunt tinuti in aceste custi de fier in care nici macar nu se pot intoarce pe loc. Cumparati carne de porc FREE RANGE, care se gaseste la toate supermarketurile importante si care garanteaza ca porcii au crescut in conditii naturale! Sau luati in considerare si sa renuntati la carnea de porc. Si nu uitati, astfel puteti salva unul dintre cei 800.000 de porci care sunt omorati in fiecare an in Noua Zeelanda!

Actor Emily Barclay says . . .
 "We must give hens the freedom they deserve. Please join me in supporting SAFE's campaign against battery cages."

Will you condemn her to a life sentence by buying caged eggs? Each New Zealander consumes on average 200 eggs per year. Despite growing opposition to battery hen farming, around 90 per cent of these are *still* produced by caged hens.

While caged eggs are cheap the real price is paid by the hens, who lead short miserable lives. Battery hens are forced to live in small, overcrowded cages inside dimly lit factory farms across New Zealand, day in and day out.

By avoiding eggs from caged hens you prevent further innocent chicks from being caged for life.

International rock legend Chrissie Hynde says . . . "The factory farming of pigs is one of the most abhorrent cruel and disgusting practices taking place on earth. Please help SAFE to ban the factory farming of pigs in New Zealand forever."

Idyllic images of tranquil farm animal life are imprinted on us from childhood – happy and contented animals blissfully living life freely outdoors.

The reality for most farmed animals could not be further from the truth.

In New Zealand most pigs lead a miserable existence inside dark, overcrowded pens or in crates so small they can't even turn around.

SAY NO TO CRUEL PORK!

TRAIAN BASESCU SI ISTORIA PRIN A PADE FOC

De o vreme incoace, iarba nu-i mai place, gura nu-i mai tace. Ma refer la presedintele Traian Basescu. Pe masura ce se apropie de capat si al doilea mandat si, pe cale de consecinta, incapacitatea dumisale – de a duce la bun sfirsit macar una din nenumaratele reforme propuse, lasind statul chiar mai putin modernizat decit la preluare – devine tot mai evidenta, si nervozitatea sporeste intr-o zi cit la altii intr-un an.

Iata, Marele Cirmaci va pleca inapoi in cloaca istoriei din care ne-a luat prin surprindere si in urma sa nimic, decit niste fisuri. Asta numai daca, in nervozitatea dumisale fara friu, nu va reusi in cele din urma sa dea foc tarii si, macar, in postura unui Nero de buzunar, tot va ramine cumva in istorie! Decit deloc, macar un fel de sperietoare pentru viitorime si tot e ceva! Iata, iritat de obiectiile aduse de CCR proiectului personal de modificare a Constitutiei, ca si de faptul ca alt proiect personal major, regionalizarea, este pus sub semnul intrebarii nu doar de opozitie, opinia publica si legiune de experti, ci si de aliatii din UDMR, ba chiar si de multi pedelisti, presedintele si-a iesit miercuri seara din pepeni, „in direct si la o ora de virf”, mai precis in studioul „amabil” de la B1 TV. Si, daca tot si-a iesit din pepeni, s-a hotarit sa puna de-o rafuiala cu trecutul, acordind Regelui Mihai I calificative pe care nici macar republicanul Iliescu nu indraznise sa le acorde acestuia. Ca bonus, a

dat si o lectie de analiza istorica nu doar noua, „popor, prostime”, ci si istoricilor de meserie, printr-o lectura foarte personala a istoriei celui de-al doilea razboi mondial.

Acum, nu stiu daca temperatura in studio era prea ridicata, de la lumina calda, daca apa plata bauta de-a lungul emisiunii avea prea multe grade, ori pur si simplu presedintelui au inceput sa-i fileze mai tare niste lampi, dar comportamentul dumisale este incalificabil. Daca mai are si prieteni adevarati, nu doar tuteri care identifica in D-Sa „un personaj la alte coordonate istorice”, cred ca acestia ar trebui sa-l consilieze asupra unui consult medical. La ce fel de doctor, ar trebui sa stie ei mai bine decit mine! Oricum, cine a urmarit nu doar spusese presedintelui, ci si postura si atitudinea acestuia, nu putea sa nu observe tremurul constant, risul pe neastepitate, rastignirea cu bratele larg deschise pe spatarul scaunului

din studio. Daca vi se pare ca exagerez, sa urmarim, putin si „logica presedintelui”. Conform acesteia, Mihai I ar fi trebuit sa fie un criminal de razboi, ca Antonescu, dar a fost in acelasi timp sluga a rusilor. Daca Regele ar fi trebuit sa fie un criminal de razboi, Antonescu chiar a fost un criminal de razboi, inasa Basescu, in aceeasi situatie, ar fi facut exact ce a facut Maresalul! Bun, dincolo de faptul ca presedintele a invatat istorie dupa ureche, ori din „productiile” lui Gheorghe Buzatu, alt „reabilitolog” al Maresalului, D-Sa este impotriva pozitiei oficiale a statului roman in ce priveste regimul Antonescu, cu valul

sau de nationalism si antisemitism si presarat cu mii de evrei asasinati. Ma intreb ce parerea au despre asta intelectualii dumisale de buzunar, in frunte, desigur, cu Vladimir Tismaneanu. Ca doar presedintele a nimerit-o la fix – peste citeva zile are loc comemorarea de saptezeci de ani a Pogromului de la Iasi! Cind ma gindesc ca D-Sa este si seful armatei, se sparie gindul ca miine, poimiine lanseaza in fata ostirii strigatul: „Soldati, va ordon treceti Prutul!”. Sau Nistrul, sau Dunarea, sau Tisa, in functie de dispozitie si de noile invataturi istorice pe care va dori sa ni le predea. Si inca putem spune „Har Cerului!” ca România nu este vreo putere nucleara, sa aiba butonul rosul la indemina! E un lucru obisnuit ca sefi de stat sa mai scape cite-o trasnaie, sa mai faca si cite o nefacuta. Dar parca alde Berlusconi ori Sarkozy mai o limita, nu recidiveaza non-stop. In fapt, in momentul de fata, nu cunosc decit doi presedinti cu acelasi apetit fara limita pentru scandal si abuz personal, ma refer la Alexandr Lukasenko si la Hugo Chavez. Pe Putin nu-l amintesc, pentru ca e mai abil, joaca mai bine rolul unui presedinte „normal”, avind si avantajul placintei de Medvedev pe care o scoate la inaintare pe post de presedinte de mucava. Deci, Lukasenko si Chavez. Niciunul dintre ei nu conduce popoare fericite. In Belarus, opozitia, presa independenta, societatea civila se antreneaza mai mult prin puscarii, iar in Venezuela, se moare pe capete in revoltele din puscariile superaglomerate... Bine macar ca sistem in Europa, adapostiti cumva in aceasta gindire nelalocul ei de institutiile euro-atlantice.

CE MANCAU SOLDATII ROMANI PE FRONT

Ce manca soldatul roman pe Frontul de Est? Hrana calda, hrana rece? Cum se transportau alimentele pe distante mici, dar mai ales pe distante mari? Cu ce erau hranite animalele? Ce alimente avea in permanenta la el un soldat? Ce mancau romanii si ce mancau germanii? Articolul de mai jos isi propune sa trateze cateva aspecte ale hranirii trupelor romane in razboiul pentru apararea fiintei neamului (caci asta a reprezentat pentru romani a doua mare conflagratie a secolului XX).

Serviciul insarcinat cu hranirea si echiparea trupelor la pace si la razboi il formeaza serviciul intendentiei de la comandamentele marilor unitati. Scopul acestui serviciu este de a asigura reprovizionarea cu hrana, echipament, combustibil si furaje etc., la timpul si locul fixat de comandant, in conditiile cele mai bune, oricare ar fi situatia si mijloacele de care dispune.

Principiile care stau la baza functionarii serviciului de hranire in timp de campanie sunt urmatoarele: 1) hranirea trupelor prin resursele rechizitionate din teritoriul unde opereaza armata (exploatare locala); 2) hranirea trupelor cu subzistentele trimise din urma, in cazul cand zona in care cantoneaza sau opereaza trupele nu ofera resurse suficiente; 3) serviciul subzistentelor sa fie organizat astfel ca in imediata apropiere a soldatului sa se dispuna de: hrana proaspata pentru ziua curenta; hrana de rezerva care se va consuma cand nu se poate asigura hrana calda; mijloace pentru prepararea hranei (bucatarii si brutarii); mijloace de transport pentru transportul si re completarea hranei consumate; 4) transportul subzistentelor sa se faca pe calea ferata, iar la convoiul de trasuri sau convoiul auto sa nu se recurga decat in situatia in care nu se dispune de cale ferata. 5) transporturile din urma trebuie organizate astfel incat serviciul de reprovizionare sa functioneze automat. Extrem de important este faptul ca Serviciul Intendentiei trebuie sa calculeze inca din timp de pace resursele de care au

nevoie trupele atat pentru declansarea razboiului, cat si pe timpul derularii campaniei. La aceste calcule se au in vedere atat resursele din depozitele armatei, cat si resursele existente pe teritoriul national pe care se poate conta in mod sigur.

La decretarea mobilizarii, teritoriul national se imparte in doua mari regiuni, si anume: Regiunea Armatelor de operatiuni si Regiunea interioara. Regiunea Armatelor cuprinde o parte a teritoriului national, precum si teritoriul ocupat de la inamic. Ea este pusa sub autoritatea Comandamentului de Capetenie al Armatei, avand ca organ de directie pe intendantul General al Armatei si care face parte din Marele Cartier General. Regiunea Armatelor de operatiuni este despartita de Regiunea interioara printr-o linie care trece prin diferite puncte, pe cat este posibil, limitele politice-administrative (granita tarii, provincii, judete) sau limitele naturale geografice (rauri, creste de munti, dealuri). Aceasta linie ia denumirea de linie de demarcatie si se stabileste de Marele Stat Major al Armatei impreuna cu Guvernul. In timpul campaniei, ea se modifica in raport de operatiunile militare. La randul ei, Regiunea interioara cuprinde teritoriul din spatele liniei de demarcatie, se gaseste sub

autoritatea Ministerului Apararii Nationale si aici se concentreaza si se aduna subzistentele necesare armatelor de operatii, fie din tara, fie din import. Toate structurile industriale sunt militarizate, lucrand numai pentru armata.

Sacul de merinde, ranita si impachetajul de la sa (coburi, sacul de graunte, plasa de fan) sunt mijloacele puse la dispozitia fiecarui om pentru a putea transporta painea proaspata destinata a fi consumata pe ziua curenta si cele doua ratii zilnice de hrana de rezerva. Ratia de hrana de rezerva pentru cai era compusa numai din graunte.

De mentionat ca in zona frontului se asigura hrana calda in general, o mancare scazuta la pranz si seara, atunci cand operatiunile militare permiteau transportul hranei la luptatori. Atunci cand nu se putea asigura hrana calda, la ordinul comandantului se consuma hrana de rezerva (din cele 2 zile de hrana de rezerva aflate permanent asupra luptatorului). Organizarea de principiu a activitatii de hranire presupunea organizarea unor subdepozite, depozite, centre de aprovizionare care procedau la aprovizionarea trupelor luptatoare.

Avand in vedere situatiile des schimbatoare, determinate de actiunile de lupta, anotimpul si starea vremii, resursele zonei de exploatare, de cele mai multe ori saracite sau inexistente, este de inteles ca hranirea trupelor nu s-a desfasurat intotdeauna fara sincope, fara intrerupere si fara greutate.

Prezentam, spre exemplificare, meniul saptamanal in perioada 22.09-28.09.1939, R. 10 Art., conform Livretului ordinar (documentul de stabilire saptamanala a modului de hranire). Amintim ca la 4 septembrie 1939 guvernul hotarase mobilizarea generala:

Dimineata - ceai cu paine;
La pranz - ciorba de fasole (in alte zile bors de macaroane cu carne);
Seara - fasole cu sunca (in alte zile bors de rosii cu orez sau bors de cartofi cu arpacas).

Prima intalnire cu zimbrii ramane de neuitat. Tacerea lor este altfel, parca, decat tacerea celorlalte animale, o tacere tainuitoare de intelesuri ratacite si istorii hiperboreene, inca plutind halucinante prin desisul intunecat al unor codri care nu vor disparea niciodata. Animal mitic, zimbrul este naluca tangibila dintre doua cantaturi ale cocosilor noptii si greabanul sau grozav duce cu siguranta povara unui trecut de care noi, prin firea usuratica a omului, ne-am dezbarat fara ca macar s-o stim. Povara aceasta, care creste an dupa an, ca cercurile dure ale stejarilor, o poarta zimbrul tacut de milenii privind fara curiozitate si fara teama omul, care nu l-a putut domestici niciodata. Povara aceasta este povestea uitata a lumilor apuse, brodate pe taina de mituri ca matasea pe etamina goblenului. Acum, inchis in rezervatii, zimbrul coboara o data pe zi din desisuri la jgheburile mari, de lemn, pline cu tarate si concentrate, dupa care dispare printre copaci si tufisuri, haladuiind departe, cat mai departe, pana hat, la gard.

Odinioara, forta lui colosala, inteligenta si furia devastatoare din lupta l-au facut respectat si temut, dar si ravnit de omul tenace, iscoditor si vesnic neimpacat cu limitele firesti ale naturii ce i-a fost daruita. Asa se face ca cel ce reusea sa doboare un zimbru trecea cu arme si bagaje in legenda, iar capul celui rapus ii devenea stema si simbol al nobletei lumesti. Acest simbol a stat in legendele descalecarilor, a intemeierilor, devenind sacrificiul din temeliile edificarilor istorice. Insi marele imparat roman, Iulius Caesar (100-

ZIMBRII **FAMILIE** FERICITA!

44 i.Cr.), ni-l pomeneste in lucrarea sa celebra, *Commentarii de Bello Galicco*, VI, 28.: „(...) *Al treilea fel de animale este al acelora ce se numesc uri. Ei sunt ca marime ceva mai mici decat elefantii si, ca infatisare, culoare si figura, sunt ca taurii. Puterea si iuteala lor este mare si nu cruta nici pe om, nici fiara ce o zaresc. Germanii ii vaneaza cu mare grija in gropi si iiucid. Tinerii isi intaresc bratele cu aceasta indeletnicire si se exercita cu acest fel de vanatoare; cei ce ucid mai multi uri si le aduc coarnele in public drept dovada, isi atrag o mare lauda. Urii nu e cu putinta sa se deprinda cu oamenii si sa se imblanzeasca, chiar daca sunt luati de mici. Marimea coarnelor, forma si felul lor se deosebesc mult de coarnele boilor nostri. Aceste coarne le cauta cu mult zor, le impodobesc de jur imprejur cu argint si se folosesc de ele ca de cupe in ospetele lor cele mari.*” (G. Popa-Lisseanu - *Dacia in autorii clasici*)

Autorul acestei culegeri de texte ne incredinteza, intr-una din notele de subsol, ca „urii sau boii salbatici sunt, dupa toata probabilitatea, bourii sau zimbrii. Germanii ii numesc urochs sau auerochs.” Enciclopediile ne prezinta zimbrul drept cel mai greu animal european de pe uscat, cantarind intre 300 si 920 de kg., avand o lungime de 2,9 m si o inaltime de 1,9 m. Este inrudit cu bizonul fostelor preerii nord-americane, fata de care este mai inalt, dar mai putin voluminos. Conform atestarilor documentare, el a disparut din vestul Europei inca din secolul al XI-lea, cu exceptia zonei Ardennes,

unde a fost semnalat pana in secolul al XIV-lea, in Moldova ultimul atestat a fi fost vanat in anul 1762, iar in Transilvania in anul 1790. In 1919 este vanat ultimul zimbru aflat in salbaticie din Polonia si in 1927 ultimul „salbatic” din Caucaz. Au existat trei subspecii de zimbri: *Bison bonasus bonasus*, *Bison bonasus hungarorum*, astazi disparut si *Bison bonasus caucasicus*, disparut si el, nu inainte de a participa la relansarea populatiilor actuale de zimbri, fiind unul din cei 12 (ceilalti 11 fiind din subspecia *Bison bonasus bonasus*!) stramosi din care se trag toti zimbrii uneia din cele doua linii astazi existente. In afara acestei linii mai exista una cu doar 7 stramosi, toti 7 fiind *Bison bonasus bonasus*. Din cauza gradului mare de consanguinitate, diversitatea genetica a celor aproape 4 000 de zimbri care mai traiesc astazi este mica. Dupa anul 1951 au fost reintrodusi in salbaticie, in zone de paduri protejate din Polonia si Belarus. Mai exista turme in Lituania, Ucraina, Rusia si Kirgizstan si mai exista exemplare in gradini zoologice din 30 de tari. In Romania sunt zimbri in patru rezervatii si anume in cea de la Slivut - Hateg, in Rezervatia Dragos - Voda de la Vanatori - Neamt, in Rezervatia Neagra de la Bucsani - Dambovita si la rezervatia Vama Buzaului - Brasov. De asemenea, gradinile zoologice de la Targoviste si Bucuresti au si zimbri printre animalele expuse. Petru Craciunesc, paznic de vanatoare si padurar in cadrul Districtului III al Ocolului Silvic Retezat si gazda noastra simpatica de la Slivut, ne-a vorbit, in cateva cuvinte, despre zimbrii de

REPORTAJ DIN ROMANIA

Hateg pe care ii trateaza ca pe niste membri de familie : „Sunt animale monitorizate in toata Europa si cred ca in toata lumea. Dupa 1982, aici, la Hateg, au ramas numai doi zimbri: un mascul si o femela. Femela mai traieste si acum, tot aici, are 26 de ani. Vine lumea sa-i vada! Inainte erau si cerbi lopatari aici, la Slivut si capra neagra, ursi. Erau, undeva, la vreo 12 specii. Acum sunt numai zimbri si stau aici numai la vizitare, dimineata cand ii hranim, ca in rest se duc in sus, mai sunt vreo 4 ha de teren- hatis si padure. Lor le merge bine daca ii muti dintr-un loc in altul, sa nu-i tii in acelasi loc! De mancat, cel mai mult mananca porumb dat prin moara, adica uruiala, si le-o dam in combinatie cu niste concentrate speciale pentru ei. Mai schimbam uruiala, am avut si de orz, si de orzoica, sfecla le place, mai suculenta, dar n-am prea avut noi sfecla in ultima perioada. Le mai dam si lucerna si fan. A fost cam grea iarna asta, cat a fost gerul, ca am stat tot cu mancarea pe ei. Le dam cam de 2-3 ori pe zi. Au ratie 10 kg de uruiala pe zi, vara bea fiecare cam la 70 l de apa pe zi, iarna doar 20-30 de litri. Din punct de vedere al hranei nu au dus lipsa. Dar, oricat i-ai hrani de mult, ei tot in padure vor, unde sunt niste paducei de care se freaca, sunt muguri pe care ii pasc... La desime le place! Aici am sase, un mascul – Romo - trei femele si doi vitei, fatati in 2008. Se numesc Romanita si Rozina. Toti au nume care incep cu R sau cu Ro. Primul care s-a nascut aici s-a numit Roman, urmatorul Retezat. Primii, adusi din Polonia in 1958, s-au numit Podarek si Polonka, cu PO de la Polonia, de unde au fost adusi.”

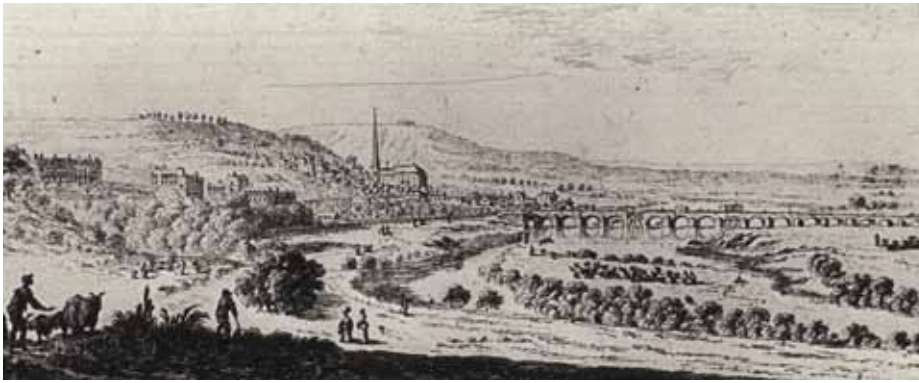
Domnul Gheorghe Cracnescu, responsabil cu vanatoare la Ocolul Silvic Hateg: „Scopul cred ca era turistic, pentru vizitare. Dar se urmarea inmultirea lor si mutarea, in viitor, a cat mai multe exemplare posibil si in alte locuri din tara. In 1963 s-au mai adus inca doi zimbri, tot din Polonia, femelele Purswa si Pumyla. Prin inmultirea lor s-au mai putut duce altii si in alte locuri din tara: in 1967,

la Trivale, la Pitesti, s-au dus doua exemplare; la gradina zoologica din Bucuresti - trei exemplare in 1966; la Targu Neamt, in 1969 - doua exemplare; la Focsani, in 1982 - sase exemplare. In anul 2002, din cauza scaderii populatiei de zimbri de la Hateg, s-au adus aici, de la Focsani, un numar de trei exemplare – un mascul si doua femele. Spre bucuria celor de la Ocolul Silvic, si nu numai, in 2008 au avut loc doua nasteri: in 24 mai 2008 s-a nascut o femela cu numele de Romanita, din parintii Roxana si Romo si o alta femela, in 16 iulie 2008, numita Rozina, din parintii Roxi si Romo. Anual, datele privind nasterile se centralizeaza la rezervatia de la Vanatori - Neamt, care le transmite la editorii cartii de pedigree a zimbrilor, din Polonia. In acest moment, cea mai mare rezervatie din Romania este cea de la Bucsani – Dambovita si apoi cea de la Vanatori – Neamt. In anul 2007 la Bucsani erau treizeci si trei de exemplare, la Vanatori treizeci si patru, iar la Hateg - patru. Intretinerea unui zimbru nu este foarte ieftina, caci furajele care li se administreaza sunt scumpe. Pe timp de iarna mananca 10 kg de lucerna sau fan pe zi, la care se adauga 8 kg de suculete si intre 6 si 8 kg pe zi de concentrate. Pe timp de vara, pasunatul de iarba si muguri de arbori si arbusti face ca ratia sa se mai usureze din punctul de vedere al banilor, dar cele 8 kg de concentrate, care sunt de fapt cele mai scumpe, raman! Pe langa hrana, tot la capitolul cheltuiala intra si contractul de asistenta sanitar - veterinara si aplicarea tratamentelor cu un medic veterinar. In anul 2007 si 2008 au fost tranchilizati pentru a li se recolta probe de sange si probe de par, probe care au fost trimise la laboratoare de specialitate din strainatate si tot in acesti ani li s-au aplicat tratamente de deparazitare.”

Din punct de vedere al bolilor se aseamana intr-o mica masura cu taurinele, cu bovinele. Prin robustete, inasa, nu se mai aseamana, acestea iesind demult din mediul lor

natural. Zimbrul este un animal de talie mare, cu trenul anterior foarte bine dezvoltat, inaltimea la greaban fiind mult mai mare decat cea a trenului posterior, gatul si pieptul fiind, la randul lor, foarte bine dezvoltate, cu o musculatura puternica; traieste in grupuri aglomerate, cateva femele, viteii lor, tineretul si unul - doi masculi, dar, cand trec de perioada de iarna, poti gasi grupuri formate din cate doi - trei masculi doar; aceasta este o alta caracteristica a lor. Masculii ajung la maturitatea sexuala la trei ani, dar intre varstele de trei si sase ani nu prea ajung sa monteze, deoarece nu sunt lasati sa o faca de catre masculii dominanti. Abia intre 6 si 12 ani ajung sa o faca. Femelele devin apte de reproducie la 3 ani, dar nu se reproduc daca nu sunt intrunite toate conditiile necesare supravietuirii puiului – de exemplu, daca nu este hrana suficienta. Ne-am confruntat cu aceasta problema aici, la Hateg, unde a trebuit sa inlaturam mai intai carentele – si proteice, dar si cele de minerale si vitamine.

Boulogne este un oras considerat inca de nenumarati locuitori ai regiunii pariziene ca un simplu loc de trecere între capitala Frantei si provincia vestica a tarii. E drept ca, inchistat într-o bucla a Senei, orasul lipit de Paris isi afla scaparea prin doua poduri importante, Pont de Sèvres si Pont de Saint-Cloud, care dreneaza circulatia, primul spre orasul Versailles si cel deal doilea catre Normandia. Asa apar lucrurile astazi. Insa situatia era cu totul alta in secolele XII sau XIII, la inceputurile asezarii.

Insusi numele de Boulogne nu apare decat in secolul XIV, cand Philippe IV le Bel (1268-1314), cel ramas in memoria cinefililor si a amatorilor de istorie multumita romanului intitulat "Les rois maudits" de Maurice Druon, decide constructia in acest loc a unei biserici inchinate Fecioarei si denumita Notre-Dame de Boulogne. De fapt, decizia regelui corespunde mai degraba unor imperative economice, ca sa nu spunem de comoditate. Inca din secolul VII, un important sanctuar dedicat Fecioarei atragea nenumarati pelerini la Boulogne sur Mer, oras aflat pe malul Canalului Manecii, la aproape 200 km de Paris. Numai ca distanta pe care azi o poti parcurge in numai doua ore si jumatate, presupunea pe atunci o calatorie de cateva zile! Drept care regele decide crearea unui pelerinaj similar, insa mai scurt, in apropierea capitalei, si alege satuletul Menuls-les-Saint-Cloud care "reprezinta in mic bratul oceanului care uda tarmurile vechiului Boulogne". Asa se face ca, biserica, a carei constructie a durat zece ani, va da numele satului, devenit pe la 1330, "Boulogne-la-Petite", iar padurea inconjuratoare este chemata "Bois de Boulogne". De altfel, succesul mereu in crestere al

pelerinajului la Notre-Dame de Boulogne atrage in sat nenumarate personaje istorice, cum ar fi regele Jean le Bon, cavalerul Du Guesclin, ba chiar si Jeanne d'Arc. Insa adevarata dezvoltare a orasului este legata de circulatia anturajului regal între Paris si provincie.

O legenda afirma pana in secolul XVI ca regele Frantei nu poate traversa podul de la Saint-Cloud fara a risca sa moara in anul urmator. In 1589, regele Henric III moare la Saint-Cloud. Corpul lui neinsufletit este adus la Paris pe acest pod si astfel, infricosatorul blestem este exorcizat! Cand, in 1658 fratele regelui cumpara castelul de la Saint-Cloud, iar in 1682 Ludovic XIV se instaleaza cu intreaga lui curte la Versailles, Boulogne se dezvolta rapid si activitatile locale, traditional agricole, se diversifica si prospera. In afara de productia viticola si de comertul practicat de tot soiul de negocianti atrasi de circulatia intensa, se dezvolta o specialitate tipic boulogneza: spalatoriile. Siretlicurile exersate de spalatoresc pentru a avea acces la malurile Senei, pe masura ce numarul lor se inmultea, ar putea ocupa un capitol intreg. De altfel calitatea apei, mana de lucru disponibila din abundenta, cresterea masiva a clientelei care provine, cu timpul, chiar din centrul Parisului, fac sa se inmulteasca spalatoriile industriale, mai ales in a doua jumatate a secolului XIX. Cele mai reputeate hoteluri sau restaurante, ca sa nu mai vorbim de clientela eleganta, isi trimetea atunci lina de pat, de masa sau de corp pentru a fi spalata la Boulogne. Numai aparitia masinilor de spalare familiale, la jumatatea secolului XX, a reusit sa duca aceasta activitate la limita falimentului. Si inca! Chiar daca ultimul atelier

CULMEABUNA

de spalatorie si-a inchis portile in 1955, birourile ultimei intreprinderi - spalatoriile-vopsitorii Wartner, fondate in 1872 si instalate in Boulogne in 1937- nu au parasit orasul decat acum cativa ani, pentru a se muta... la Saint-Cloud!

Insa aceste activitati traditionale nu pot impiedica urbanizarea, din ce in ce mai accelerata a zonei. Numai ca, pozitia privilegiata a satului, pe drumul practicat de regalitate sau de nobilime, dau acestei dezvoltari un caracter particular. Financieri, nobili, marea burhezie se inghesuie sa cumpere terenuri in aceasta zona in care se constituie domenii importante si se construiesc case de vilegiatura, uneori adevarate palate, dintre care cateva dainuiesc si astazi. Sau, cel putin parcurile care le inconjurau. Astfel, cateva personaje importante au locuit de-a lungul anilor in aceste proprietati ca, de exemplu, contesa de Narbonne sau ducesa de Montmorency si, dupa Revolutia Franceza, Cambacérés sau baronul de Rothschild. Merita sa remarcam ca principalul bulevard care strabate in linie dreapta orasul Boulogne poarta numele de "Route de la Reine" in amintirea reginei Marie Antoinette care a cerut amenajarea lui in 1786, cand a cumparat castelul de la Saint Cloud, in asa fel incat sa poata ajunge acolo pe drumul cel mai scurt. In fine, in 1680, apare cea de-a doua axa majora in zona, drumul spre Pont-de Sèvres, cu podul corespunzator peste Sena, cel mai scurt acces între Paris si Versailles, aflat insa pe teritoriul comunei vecine, Billancourt. Secolul XIX marcheaza adevarata explozie demografica a ansamblului Boulogne-Billancourt, chiar daca profilul urban, social si edilitar al celor doua entitati este inca foarte diferit. E suficient sa mentionam ca între 1801 si 1901, populatia aglomeratiei Boulogne-Billancourt a crescut de la 2481 la 44 416 suflete! Pentru memorie, numai spalatoriile din Boulogne totalizau in 1900 mai bine de 5 000 lucratori, in mare majoritate femei. Incepand din 1836, Boulogne beneficia de instalatii de canalizare si

LABOULOGNE¹

apa potabila, iar din 1843 de crearea rețelei de gaz și a iluminării stradale, de-a lungul trotuarelor recent amenajate. Primul plan de sistematizare urbana datează din 1833. În cele din urmă, după diferite dezbateri aprinse, în 1860 este decisă alipirea comunei Billancourt la Boulogne, creând și prima aglomerație în ceea ce privește populația, din regiunea pariziană, în afara capitalei. Nu vom insista asupra dezvoltării industriale de renume mondial a orașului. Orisicine a auzit vorbindu-se despre uzinele Renault din Billancourt! Vom aminti numai două anecdote legate de prezența uzinelor Renault la Billancourt.

În anii '60, odată cu apariția minijupelor circula anecdota următoare: "Știti de ce fetele moderne preferă mașinile Renault? Pentru că "Renault à Billancourt" (Renault habille en court) – joc de cuvinte cu semnificația: Renault te îmbracă mini." Tot prin anii '60, intelectualii de stangă din Franța, care cunosteau perfect atrocitățile sistemului comunist, justificau faptul că închideau ochii asupra lor, afirmând că "il ne faut pas désespérer Billancourt" (să nu-i aducem pe muncitorii de la Billancourt – care încă mai credeau în virtuțile comunismului – la disperare). Dacă nu mă înșel, această afirmație îi aparține lui Jean-Paul Sartre.

Mai puțini sunt cei care cunosc istoria începuturilor aviației mondiale, desfășurată acum un secol la Boulogne-Billancourt. Tot astfel, debuturile cinematografului francez – primele studiouri cinematografice – au avut loc la Boulogne. Numele unor nemuritoare vedete ale anilor '30-40: Abel Gance, Dreyer, Renoir, Pagnol, René Clair, Jacques Tati, Claude Autan-Lara pentru cineaști și o listă interminabilă de actori, începând cu Sarah Bernhardt până la starurile de film sau televiziune de azi care înregistrează pe platourile binecunoscutele "Studios de Boulogne", sunt legate de istoria artistică a acestui oraș. Vom reveni cu altă ocazie asupra nenumăraților artiști – arhitecți, pictori, sculptori, colecționari etc. – care au trăit sau creat la Boulogne.

Deocamdată vom menționa numai câteva prezențe românești în oraș.

Chiar dacă trecerea timpului, și mai ales globalizarea și mondializarea galopantă a vremii noastre, șterge fără mila specificitățile unor tradiții construite timp de secole, urmele unei anumite culturi mai dăinuie din fericele chiar și în marile metropole internaționale. La Boulogne, oraș modern lipit de Paris, un cartier mai păstrează ambianța și stilul urbanistic al secolului XIX. Ba chiar, pe aici, pe acolo edificii, parcuri, perspective din secolul XVIII. Astfel, un cartier numit "Parc des Princes" face parte din zona amenajată de baronul Haussmann în timpul domniei lui Napoleon III în 1855. Numele locului amintea că principii de Conti posedau înainte de Revoluția Franceză un teren de vânătoare aflat în acest loc. Amenajarea zonei impune nenumărate obligații, în așa fel încât să păstreze caracterul aristocratic al cartierului – nicio industrie, niciun imobil comercial, absența oricărei pravalii, ba chiar și obligația de a împrejmuți fiecare proprietate cu o grilă de metal. Astfel pot fi remarcate printre proprietarii sau locuitorii cartierului, marele duce Pavel al Rusiei sau contesa de Luynes, printul Yusupov sau ducele de Morny, fratele uterin al împăratului Napoleon III. Totuși, în ciuda amenajărilor și modernizărilor impuse de integrarea orașelor inconjurătoare între limitele Parisului, câteva vestigii ale lucrărilor de apărare ale orașului mai subsistau încă la sfârșitul secolului XIX. Între altele, un "saut-de-loup" (o tranșee practică în fața unei deschideri în zidul de apărare al orașului) este șters în 1855, dând posibilitatea noului bulevard, numit "Avenue des Princes" de a se extinde în direcția Parisului. Pe data de 22 mai 1877,

printesa Elena Cuza, văduva domnitorului Alexandru Ioan Cuza, adresează o scrisoare (în limba franceză) membrilor consiliului de familie indicând adresa ei: Avenue des Princes 21, Boulogne sur Seine. Scrisoarea menționează, pe trei pagini, o listă de revendicări financiare legate de neplata veniturilor celor două moșii din România, Ruginoasa și Barbosii. Printesa evocă posibilitatea contractării unui împrumut în valoare de 60000 Franci, dar afirmă că, în situația ei actuală, va fi greu să-l obțină în condiții favorabile. Și încheie, multumind membrilor consiliului de familie pentru "atitudinea lor amabilă în cursul încercărilor penibile pe care le traversează". Această scrisoare se găsește astăzi în colecția Muzeului "Casa colecțiilor" din Galați, unde este expusă în permanentă într-o vitrină. Din păcate, câțiva ani mai târziu "Avenue des Princes" și-a modificat numele în "Avenue Victor Hugo", iar numerele au fost schimbate, o dată ce, în anii '60, aproape o jumătate din bulevard a fost numit "Avenue Robert Schuman". Cartierul rămâne unul din cele mai elegante din zona Parisului, reputația lui mondială fiind accentuată de vecinătatea terenurilor de tenis de la Roland Garos. **VA URMA**

ADRIAN IRVIN ROZEI BOULOGNE

SHERLOCK HOLMES

Cine n-a auzit de celebrul personaj al lui Sir Arthur Conan Doyle, Sherlock Holmes, detectivul a carei celebra replica: „Elementar, draga Watson” a facut inconjurul lumii si a devenit un fel de blazon al sau.

Regizorul Guy Richie, in aceasta varianta de secol XXI il „trimite” pe Holmes sa investigheze o poveste cu ritualuri oculte. Pentru rolul principal l-a ales pe Robert Downey Jr. (mai recent si Omul de Fier), care din pacate i-a dat un aer de golaneala. Socant pentru cei obisnuiti cu actori mai fini, precum Basil Rathbone.

Personajul a fost initial creat ca un alt ego al autorului, translandu-i chiar o parte din propria sa existenta si anume incercarea de a salva adevarati condamnati pe nedrept. Se mai spune despre autor ca, insusi regele Angliei, atunci cand l-a innobilat a sperat sa-l incurajeze sa mai scrie. Editia de fata a DVD-ului este una mai speciala ca prezentare, aparand in doua variante: una simpla cu o coperta care va avea doua imagini care se vor succeda diferit in functie de unghiul in care e tinuta si una la 99,9, Blu Ray.

Pentru o mai buna imagine, inasa, a acestui personaj misterios la randul lui, solutia ramane o vizita la muzeul care-i poarta numele si unde esti intampinat de un Dr. Watson mult mai putin sexy decat Jude Law, dar care stie cateva cuvinte in toate limbile, inclusiv in romaneste.

SHERLOCK HOLMES

3 din 5 Stele

SUA, 2009

Regia: Guy Richie

Cu: Robert Downey Jr., Jude Law, Mark Strong, Rachel McAdams

Durata 2 h si 16 min.

POEZII SI PRODUCTII LITERARE DIN NOUA ZEELANDA

Din nou sunt Bianca Ungureanu si iti scriu o alta intamplare.

In fiecare dimineata ,vedeam niste urme negre ciudate din loc in loc pe cimentul de la bucatarie catre poarta. Acelasi lucru au observat si parintii mei, cu totii ne-am pus intrebarea "de la cine poate fi?"

Aceste urme au durat zile si chiar saptamani. Intr-o zi, cand veneam de la scoala am primit sa fac o lucrare ce necesita sa stau mai mult timp. Intre orele 9,30 si 10 din seara am auzit maraitul motanului separat: ...Mir... Mir ..Mir. Deschid usa - cand colo ce sa vad - un arici venise sa manance mancarea lui din aceiasi farfurie. Cand am deschis usa el s-a transformat intr-un ghem negru cu tepi. Asa... asa... Asa, tu esti acela care lasai urme ciudate pe cimentul casei mele...

VIZITATORUL DENOAPTE

Deci tu mancai pe saturate si apoi iti lasai excrementele insiruite pe ciment. Nu i-am facut nimic, dar de atunci pun mai multa mancare si el vine acum cu toata familia lui si cu cei 2 puisori, care sunt tare dragalasi, uneori ii vad si cum se indragostesc. Iti scriu acest mic articol cu placere si iti multumesc de curaj. Cu respect, Bianca.

BIANCA UNGUREANU

AMINTIRI

Privesc pe geam cum ploua
Si vantul bate frunzele usor,
Pe masa pun placinta aburinda
Ma-ntorc cu gandu si mi-e dor.

Cand va strangeam pe toti la masa
Ce fericiti noi ne simteam,
Si fiecare bucatica
Cu-atata drag o imparteam.

As vrea sa fiu o pasarica
Aripile sa-mi intind,
Zburand spre voi macar in vise
La pieptul meu iar sa va strang.

Cuvintele sunt prea putine
Pe care vrem sa le rostim
In inima-s ascunse bine
Iubirile ce le simtim.

Inchise sunt cu lacat de argint
Si nimeni nu le poate descuia
Caci ele sunt pazite bine
De voi, care pastrati cheia.

CANTUL PASARELEI

O pasare zboara pe-o creanga
Cantand vesela de zor
Dar cade din pom deodata
Atinsa de-un vanator
Cu aripioarele rupte
Ea n-a mai putut zbura
Dar din iarba-nrourata
Inca mai putea canta
Glasu-i dulce raspandeste
Un ecou ce ii raspunde
Sa auda puisorii
Locul unde se ascunde

Precum pasarea-i o mama
Ce ramane fara pui
In taceri ascunde multe
Nu le spune nimanui
Astazi nu pot sa mai spun
Decat ca merg inainte
Simtindu-ma ca pasarea
Cu aripile frante

LILIANA MICLE

VERSURI INTR-ODOARA

Scoate capul prin perdea
Sa te vad putin
Fa-mi cu mana, catifea
Toarna-mi stropi de vin

Serpuieste prin matase
Ca o para coapta
Schimba-ti gandurile arse
Stai si-arunc-o soapta

Timbre colorate, vise relaxate
Toate adunate, putin sifonate
Fluiera-vioara
Si corzi de chitara
Linistea-mpresoara
Versuri intr-o doara

BATRANUL CEASPENDULA

Prin ceata cea plapanda
Un vaiet ma inunda
Se-aude de departe
Din vietile vibrante

C-un strigat le opresc
Caut sa descalscesc
Ce vor si de ce vor
Care-i eresul lor

Si-adorm fara sa stiu
Cu gandul in pustiu
Cu o straina carte
Cu versuri intr-o parte

Ce vise-aiuritoare
Ma poarta-n a ta cale
Ce vise prea marunte
Ma ocolesc fecunde

Se face ca in vis
Se-aude tot mai stins
Batranul ceas pendula
Ce n-are dinti in gura

Vesteste orele
Primeste zorile
Iubeste florile
si stropitorile...

CRISTI DUMITRACHE

NICU COVACI: CE MAI VECHECULTURA DIN

Nicolae (Nicu) Covaci pictor, grafician si muzician roman, absolvent al Academiei de Arte Plastice din Timisoara este cunoscut ca fondator si lider al celei mai bune formatii de muzica rock din Romania, trupa Phoenix. Dupa interdictia de a mai performa cu Phoenix pe orice scena din Romania socialista, a parasit tara in anul 1976, revenind incognito, pentru a duce la bun sfarsit evadarea spectaculoasa a colegilor din formatie. Considerat ca fiind unul dintre cei mai buni chitaristi rock din Romania generatiei sale, a activat timp de aproape doua decenii in Germania de Vest ca artist, profesor si docent universitar. Fidel mottoului pasarii Phoenix, menite sa renasca in repetate randuri din propria cenusa, Nicu Covaci a mentinut in viata legendara formatie rock, continuand sa sustina concerte, in componente diferite, pe scene din tara si din strainatate. Un detaliu cunoscut doar de publicul avizat: citita in ordine cronologica, lista realizarii trupei Phoenix poseda mai multe repere si aparitii dupa, si nu inainte de plecarea baietilor din tara. Nicu Covaci a compus peste 300 de piese originale. Locuieste de aproape 20 de ani pe litoralul spaniol al Mediteranei, in Moraira (Costa Blanca).

Buna ziua, Nicu Covaci. Iti multumesc ca ai acceptat sa gazduiesti acest interviu si ma bucur sa te regasesc plin de energie, deschis, cu vitalitatea caracteristica, cea prin care reusesti mereu sa-i electrizezi pe toti cei care te inconjoara. Esti unul din cei mai renumiti romani stabiliti in Spania. Spune-mi, pentru inceput, ce anume te-a determinat sa te stabilesti aici?

Sunt mai bine de treizeci de ani de cand am vizitat pentru intaia oara Spania, dar dorinta de a ajunge aici a fost generata inca de pe vremea cand traiam in Romania si ne vizitau formatii

de muzica spaniola ca Los Paraguayos sau Los Plateados de Mejico. Cand am inceput sa cant la chitara, imitam cantecele lor. Cant si astazi Malagueña. Absolvind mai tarziu Artele Plastice, am aprofundat cunostintele despre cultura spaniola. M-a fascinat aceasta sinteza arhaica arabo-latina, care a generat o cultura deosebit de interesanta.

Din cate observ, ti-ai amenajat in Spania un studiu de sunet foarte bine pus la punct. Ce intentii ai cu el?

Draga mea, intentia e una, ce se materializeaza e altceva. Totusi sper sa reusesc, asa cum, in general, am reusit sa realizez tot ce mi-am propus pana acum in viata. Ce-i drept, cu mari sacrificii. Intentia mea este sa sprijin trupele tinere, care vor sa faca arta pentru arta si care nu neaparat sunt interesate sa castige bani. Sunt foarte multi care au ceva de spus, care au personalitate. Am gasit cateva formatii de genul acesta si i-am sprijinit cat am putut, dar casele de discuri ii nenorocesc, ii silesc sa faca ce se cere pe piata, sa fie vandabili. Rostul studioului este sa-i produc si sa-i pun pe piata. Mottoul meu este: nu bussines, ci arta! Eu vreau sa ajut formatii tinere sa nu pateasca ce am patit eu.

Inteleg ca valorifici si transmitsi mai departe experienta ta personala.

Intocmai, pentru ca eu am fost mereu un om liber. N-a reusit nici comunismul sa ma indoiaie. De asta are nevoie un artist. In momentul in care incepe sa gandeasca prin prisma banilor, nu mai este artist, ci comerciant. Nu mai e sincer, nu mai transmite. Rolul unui artist este sa dea. Numai daca esti bun, poti asta. Cand canta Gheorghe Zamfir, plange sala, dar si lui ii curg lacrimile.

Din pacate, studioul e in Spania.

Asa este. Sunt necesare investitii care lipsesc. As vrea sa leg aparitiile

romanilor pe plan cultural in Europa. Sa nu mai existe mici „tiganeli” amare, ci arta. Noi cantam Rapsodiile lui Enescu cu 150 de oameni pe scena! Exista deja un disc minunat cu fundal orchestrat, Symphoenix.

Pomenesti de aventuri nefaste. Ai avut experiente descurajante?

Bineinteles. Ingrozitoare. Ceea ce inseamna Phoenix nu este doar legenda, ci si o suita de nenorociri, de riscuri asumate, de sacrificii gigantice. Lumea nu stie si nici nu trebuie sa stie totul. De aceea s-au si pierdut atatia membri pe parcurs. Au trecut peste 40 de artisti prin componenta grupului. Patruzeci de oameni in cincizeci de ani! Uite, anul viitor Phoenix implineste cincizeci de ani. Unii au rezistat o jumatate de an, altii un an sau cinci. Uzura e imensa.

Inteleg ca plecarea din tara a fost o incercare grea, dar nu ma indoiesc ca ati avut de luptat si inainte, sub traumatica oranduire comunista. De ce natura au fost dificultatile pe care le-au intampinat membrii cooptati pe parcurs?

N-as numi-o neaparat o trauma, dar sa nu uitam ca, de la un moment dat, noi si muzica noastra am fost complet interzisi. Cu toate acestea, am continuat sa cantam, urmariti de poilitie si de securitate.

Cu permisiunea ta, as vrea sa fac o mica paranteza, legat de experientele incredibile avute de voi in primii ani dupa infiintare. Am avut placerea sa rasfoiesc cartea ta „Phoenix in sa eu”, aparuta la editura Nemira intr-un tiraj care s-a epuizat rapid. M-a captivat asa de tare incat n-am mai lasat-o din mana. Amintirea acelor vremuri e palpabila, plina de amanunte remarcabile, unele familiare, altele cu caracter de revelatie. E o carte demna de toata lauda. Nu pot decat s-o recomand cititorilor, sau acelor privilegiati care mai apuca sa dea de ea.

Ma bucur ca-ti place. Nu e doar o carte, ci primul volum dintr-o trilogie in lucru. La ora actuala lucrez la volumul secund. Fireste, nu pot sa scriu totul, dar e bine ca tineretul sa stie. Telul meu este sa incurajez tanara generatie sa aiba curajul de a avea o

LUMENU ESTE BABILONUL CIDADACIA

sira a spinarii. Sa nu se lase „manariti”, turtiti si striviti de niste hahalere care nu stiu sa se gandeasca decat la bani, bani si iar bani. Arta inseamna altceva. Cine face arta cu adevarat, o face din necesitatea de a comunica. Daca o faci bine si dai randament, daca se transmite oamenilor si le place, izvoraste un feedback. Boomerangul se intoarce si atunci vin si banii. Dar fa-o mai intai! Fa-o din convingere! Noi am cantat numai pentru a canta. Abia mai tarziu au venit si banii.

Crezi ca astazi se mai poate castiga prin muzica asa de bine? La inceput, rockul era un curent protestatar. Astazi starurile sunt la a doua tinerete, valori recunoscute. In Anglia sunt ridicate le rang de nobil, precum Sir Paul McCartney, Sir Bob Geldorf sau Sir Elton John. Oare in Romania exista o viziune similara? Ce viitor prevezi rockului?

Am avut si eu placerea sa primesc o distinctie onoranta, Insigna de Cavaler din partea Presedintelui Romaniei, Traian Basescu. Desi nu pun pret pe premii, apreciez acest gest din partea unui presedinte de stat, care oricum are timpul dramuit. Si-a luat raga-zul de a invata pe derost „Nebunul cu ochii inchisi” si l-a recitat perfect, fara greseala. Dealtfel am facut cunostinta personal cu toti presedintii Romaniei de dupa 1989. Insa la politica ma pricep mai putin si prefer sa nu vreau sa dau niciun fel de verdict.

In general, pe mine politica ma ingretoseaza. Trebuie sa ai, sau mai bine zis sa nu ai un anumit caracter pentru a o suporta. Sigur ca exista viitor pentru muzica rock, mai ales in Romania. Daca te uiti mai atent, in muzica romaneasca abunda exemplele. Folclorul este rock! De ce? Pentru ca este o muzica energica si ritmica. Asta inseamna muzica rock. O expresie dura, clara, directa. Numai oamenii care simt asa se pot exprima credibil. Deci, un om

cu sira a spinarii trebuie sa faca rock. De aceea am inceput sa sintetizez muzica romaneasca si curentul balcanic. Rar intalnesti in alta muzica atata putere de comunicare si de transmitere a sentimentelor.

In ciuda intentiilor pacifiste si pasiunii pentru frumos, inteleg ca nu doar odata ati fost respinsi si defaimati de unele capetenii religioase, pe motiv ca ati fi pagani. Cine are interes sa vada o provocare in textele simple, cu fluiere care inmuguresc sau fete verzi, cu parul padure?

Hai sa-ti dau un exemplu concret. Am trecut prin Castellon, unde la ora aceea traiau vreo 36 de mii de romani, raportat la 70 de mii de spanioli. La ora actuala sunt 200 de mii de romani acolo. Ne-am gandit sa facem un concert in sala de sport, mizand cu pesimim pe prezenta a circa 30 % din ai nostri. Am adus doua autocare cu dubasi din Branesti, din Banat, instalatii, scena, lumini, tot ce e nevoie pentru un spectacol colosal.

Am facut investitii gigantice, m-a sprijinit si o banca. In sala am avut doar 300 de fani si prieteni, multi straini. Afara se bulucisera cinci mii de oameni, care nu indrazneau sa intre in sala, pentru ca biserica le „recomandase” sa se tina departe de noi, „paganii”. Ce sa spun? Noi cantam paparude. Din pacate, sunt precrestine.

Pacat, mare pacat. Stiu ca voi sunteti inegalabili, iar tobosarii fageteni sunt practic un cadou ceresc. Cred totusi ca e o neintelegere la mijloc.

Da. Nu e vorba de religie si de crez, ci de mentalitate. Iar neintelgerile vin de la bani. Phoenix este o trupa care nu unge, nu da spaga, nu se targuieste si nici nu jecmaneste. Din pacate, mentalitatea moderna romaneasca este foarte alunecoasa si mie personal imi provoaca greata. Am un respect enorm pentru tiganii care pot face muzica Dumnezeiasca, pentru ca sunt talentati, chiar geniali.

Dar apucaturile „de afaceri” ale onora dintre ei dauneaza enorm popoului nostru. Sunt decis sa combat cu toate puterile confuzia care se face mai nou in strainatate intre poporul roman si conlocuitorii nostri incorect asimilati. Mi-e sila. Sinti si rroma sunt

popoare migratoare, care au trecut si pe la noi. Radacinile noastre nu sunt la sinti si rroma!

Dar inteleg de la tine ca bate totusi un vant prielnic din partea altor institutii romanesti?

Adevarat, am gasit cateva adrese si persoane bine intentionate: Institutul de Cultura Romanesc, Ministerul Culturii. Pentru prima oara in cincizeci de ani, Ministrul Culturii mi-a oferit sprijin pentru proiectul la care lucrez acum. La fel, Ministrul Mediului sustine initiativa bazata pe ideea legaturii noastre vitale cu natura. Ei bine, acesti doi Domni sunt unguri! Nu e un comentariu, ci doar o constatare. In orice caz, proiectul este in faza de finalizare. Pornim de la conceptul de radacini, cu scopul de a reda tineretului roman imaginea reala despre trecutul sau, pentru ca momentan si-a pierdut radacinile.

Va fi un ciclu existential, care incepe cu inmormantarea, ingropatul anului care a trecut, apoi primavara, toamna, iarna, fiecare din aceste sase mari perioade fiind insotita de muzica, datinile, colindele si ritmurile specifice etapei respective. Punctul culminant, firesc, va fi nunta, cu tot ce tine de sarbatoarea apogeului. Vom face o sinteza, vom vorbi pe limba tinerilor de azi, pentru a patrunde prin ceata si confuzia generata de bombardamentul actual din mass media. Si vom convinge.

Pomenind de ciclicitate, recunosc aici asemanari cu minunatul vostru album „Cei ce ne-au dat nume”. E posibil ca acest proiect sa reprezinte si pentru tine o intoarcere ciclica?

Sigur. De fapt asta-i toata viata noastra. Revenim in spirala vietii pe o treapta mai inalta, unde va in dreptul aceluasi punct, dar pe un nivel superior. Sau, ma rog, altii la un nivel inferior.

NICU COVACI: EU PRIN PIESELE MELE MA EXPRIM

Ai deja planuri concrete? Stii cu cine vei lucra? Cum vor decurge operatiunile, concret?

Primul cu care am luat contact si care ma va sustine cu trup si suflet este Grigore Lese. Bineinteles si Gheorghe Zamfir, poate si Mircea Florian, care s-a specializat pe linia electronica. Toti nume mari, talente de exceptie, capacitati. Vom sintetiza mijloace de expresie. Ne intrebam cum sa ne exprimam pentru a putea comunica. Pentru ca exista atatia oameni foarte intelepti, care nu stiu sa comunice. Termenul de finalizare a acestui proiect este 10 decembrie, anul acesta. Sper sa se tina de cuvânt si Domnii din Minister.

Mai ai si alte proiecte in pregatire?

Desigur. Ma preocupa mult istoria poporului nostru. Invatand istoria artelor, vrand-nevrand incepi sa-ti pui intrebarea, de ce toti zeii greci veneau din nordul Balcanilor? Nu cumva Olimpul era in Carpati? Cea mai veche cultura de pe planeta nu este Babilonul, ci Dacia. Stiu asta din ceea ce am studiat. Acum 6500 de ani, Dacia se intindea de pe la Stockholm pana la Atena, de la Marea Caspica pana in Elvetia. Sa incercam sa revenim ca popor la pozitia de demnitate a dacilor reprezentati prin sculpturile din Antichitate!

Se poate asta! Pornind de la legenda Mioritei si, implicit, de la filozofia ei de resemnare impacata, am intreprins cercetari. Povestea aceasta pastorală este legata de niste rituri de pastorit care, de fapt, se intalnesc in toate civilizatiile. Ce nu-mi place mie la varianta romaneasca este ca oaia ii spune degeaba ciobanului ca-l paste nenorocirea, pentru ca el nu se apara. Nu poate fi voia Domnului asa! Nimeni n-are interes sa vrea raul. Varianta baladei de la granita Romaniei cu Serbia este cu totul alta. Divulg doar doua elemente cheie: apare pentru prima oara personajul prietenului de nadejde, cainele, caruia baciul ii spune:

„No, desara ne-om bate!” In Babilon, la greci, la egipteni si la romani, finalul este mereu cel tragic. Dar au venit peste noi celtii si ne-au dat varianta barbateasca, de a ne lua soarta in propriile maini. Aceasta este varianta romano-sarba, cea pe care o vom prelucra muzical.

Mesajul mi se pare foarte potrivit pentru etapa actuala de grele incercari. Va functiona trezirea?

Nu se poate altfel. Cu cat mai devreme, cu atat mai bine. Dar ma tem ca pierdem firul. Vor fi scene: incepe cu Babilonul, grecii, romanii, egiptenii si finalizam cu celtii. Va fi un spectacol impresionant si cutremurator, cu titlul firesc de „Ante-Miorita”, adica axat pe ce-a fost inainte, nu „anti”, cu sens de opus, contrar. „Radacinile” este proiectul de finalizat pe anul acesta, iar dupa aceea, incepand de anul viitor, voi lucra la „Antemiorita”, cu ocazia implinirii celor 50 de ani de Phoenix.

Sunt convinsa ca nu e usor sa-ti gasesti timp pentru toate. Stiu ca te dedici cu trup si suflet sprijinirii tinerilor muzicieni talentati, chiar daca mijloacele materiale sunt extrem de zgarcite. Vad ca ai creat in Spania galeria ta personala de arta, lucrezi in continuare la tablouri. Dealtfel ti-ai creat un renume de artist foarte bun si in Germania, in special pentru acuratetea cu care surprinzi dinamica si miscarea. Tablourile cu peisaje de pe coasta stancoasa a Mediteranei immortalizeaza incredibila lumina solara, atat de puternica, pe care numai aici am intalnit-o. Dar esti greu de fixat, mereu intr-o continua pendulare intre Romania si Spania.

In Spania imi incarc bateriile. Sigur ca ma misc, pentru ca e nevoie sa organizez eu totul la fata locului. Din pacate, in Romania nu exista spirit organizatoric. Romanii inca se mai ghideaza dupa cum bate vantul, ca iarba unduitoare, se apleaca si nu patesc nimic! Filozofia mioritei, fatalitatea.

Concret, daca cineva din Statele Unite, Spania sau alta tara ar invita trupa Phoenix sa vina sa cante, cum s-ar desfasura procesul? Ar avea loc concertul?

Sigur ca da! Ma suna, fixeaza data, spune unde si eu ma ocup de toata organizarea, de transport, de tehnica

de tot. Pentru ca nu pot sa dau nimic pe mana nimanui. Am incercat o vreme si am avut mari dezamagiri. Putem sa ajutam formatii tinere, dar trebuie sustinute material, pentru ca interesul tarii este sa ne aratam cu fruntea sus peste tot. Nu mai suntem golani. Lucrez cu profesionisti desavarsiti, care lupta pentru a-si intretine familiile si sunt nevoiti sa accepte compromisuri sub demnitatea lor. Sa aratam lumii ce stim, sa stam drepti si sa ne uitam in ochii lor. Putem spune: „suntem cel putin la fel de buni!” Eu nu joc hora nimanui; eu am hora mea!

Pentru final, care ar fi ideile si concluziile pe care vrei sa le transmiti?

Ideea de baza este ca suntem un popor care a trecut prin foarte multe si a reusit sa tina steagul sus. Romanii sa nu se lase umiliti, sa fim mandri, pentru ca avem de ce. Sa nu se lase calcati in picioare. Lozinca mea - impriamata pana si pe maieurile mele - este „Gaseste-ti sira spinarii si-nvata sa spui NU!” Toti suntem oameni. Popoarele se amesteca. Vom sfarsi in viitorul indepartat prin a deveni un popor unic, la nivel planetar. In ultima instanta e absurd sa pretinzi ca un popor ar fi mai breaz decat altul. N-avem decat de castigat, invatand unii de la altii. Si daca facem o sinteza, s-ar putea sa iasa ceva foarte bun.

Fiecare om sa porneasca de la el. Sa fie corect, sa fie bun, sa se poata uita in oglinda si sa spuna: Bravo! Si sa faca bine. In acel moment, paradisul va fi aici, pe planeta aceasta. Gratie educatiei mele germane din Banat stiu ca putem sa ne indreptam. Nemtii au cateva proverbe care m-au zguduit. Pe ele mi-am axat filozofia si toata existenta. Unul dintre ele este: „o bucurie impartasita este o bucurie dubla”. Imagineaza-ti ca toata omenirea ar practica acest motto! Paradisul nu e in ceruri. Aici pe Pamant il avem deja! Noi suntem orbi, nu-l vedem. Fiecare face rau cat poate si asteapta sa fie bine. Calitatea umana se impune. Prin satele din Romania, inca se mai gaseste. Muzica este arta primordiana. Este un fenomen fizic prin care se pot trezi cele mai teribile emotii, chiar si fara text. Daca reusesti sa incarci emotional piesa, te apuci sa-i dai nume, creand cuvintele. Eu, prin piesele mele ma exprim.

GABRIEL CALUTIU SONNENBERG SPANIA